

รายงานการศึกษาคุณลักษณะหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ณ ประเทศแคนาดา

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากทางสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยแขนงวิชาบริหารรัฐกิจ มีแผนที่จะเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตในปีการศึกษา 2557 และเนื่องจากมหาวิทยาลัยในประเทศแคนาดาหลายมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงในหลักสูตรปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์ เช่น University of Victoria เป็นต้น ประกอบกับข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจากแขนงวิชาให้เป็นผู้รับผิดชอบในการร่างหลักสูตร หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จึงเห็นว่าการไปศึกษาคุณลักษณะที่มหาวิทยาลัยในประเทศแคนาดา จะช่วยทำให้ นำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ให้มีเนื้อหาที่มีความทันสมัย

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาคุณลักษณะ

2.1) เพื่อเดินทางไปศึกษาคุณลักษณะที่มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศแคนาดา

2.2) เพื่อนำข้อมูลหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศแคนาดามาประยุกต์ใช้ในการออกแบบโครงสร้างหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3. ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ

ชื่อภาษาไทย รองศาสตราจารย์ ดร.เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์

ชื่อภาษาอังกฤษ ASSOCIATE PROFESSOR DR.THEPPASAK BOONYARATAPHAN

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ทำหนังสือไปยังมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้านการเรียนการสอนปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์ คือ University of Victoria ณ ประเทศแคนาดา เพื่อขอเข้าศึกษาคุณลักษณะ

- 4.2 เดินทางไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
- 4.3 ทำการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ และนำมาขยายร่างเป็นหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 4.4 นำเสนอผลการไปศึกษาดูงานต่อสาขาวิชาการจัดการ

5. ชื่อหน่วยงานที่ไปศึกษาดูงาน :

University of Victoria, Canada โดย
ศึกษา ดูงาน ที่ School of Public
Administration สังกัด Faculty of Human
and Social Development

University of Victoria

6. ระยะเวลาของการศึกษาดูงาน

ระหว่างวันที่ 15-23 มิถุนายน พ.ศ. 2556

7. หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนในระดับดุษฎีบัณฑิต :

Phd. in Public Administration

8. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย

University of Victoria (UVic,) ของประเทศแคนาดา ในปี ค.ศ. 2012 University of Victoria ถูกจัดอันดับเป็นลำดับที่ 11 ของมหาวิทยาลัยทั้งโลก และเป็นอันดับ 1 ในประเทศแคนาดา สำหรับที่มีอายุน้อยกว่า 50 ปี มหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์ในอนาคต คือ การมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศ เน้นจุดยืนของการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ที่เน้นความสำเร็จ และการบูรณาการของการเรียนรู้ ในด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยมีจุดแข็งในการวิจัยในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้ คือ

- community-based research
- computational modelling and information processing

- fine and performing arts
- genomics and proteomics
- global change and sustainability
- indigenous and cultural studies
- matter and energy
- oceans and climate
- society and health

ในส่วนของประเด็นของการบูรณาการของการเรียนรู้ มีการจัดทำหลักสูตรในลักษณะที่เรียกว่า co-operative education (co-op) program โดยนักศึกษาจะต้องเสริมด้วยประสบการณ์ของการทำงานจริง

การเรียนการสอนมีทุกระดับทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ประกอบไปด้วยคณะต่างๆ ได้แก่

1. Faculty of Science ประกอบไปด้วย 3 Departments คือ

- Department of Physics and Astronomy
- Department of Mathematics and Statistics
- School of Earth and Ocean Sciences

2. Faculty of Social Sciences ประกอบไปด้วย 4 Departments คือ

- Department of Political Science
- Department of Sociology
- Department of Geography
- Department of Economics

3. Faculty of Engineering ประกอบไปด้วย Department of Mechanical Engineering

4. Faculty of Human and Social Development ประกอบไปด้วย School of Nursing

5. Faculty of Education ประกอบไปด้วย Educational Psychology and Leadership Studies

6. Faculty of Law

โดยหลักสูตร Phd. in Public Administration อยู่ภายใต้ Department of Political Science สังกัด Faculty of Social Sciences โดยการเรียนรู้การสอนด้านรัฐประศาสนศาสตร์เรียกว่า the School of Public Administration

9. จุดประสงค์ของการผลิตคุชฎบัณฑิต :

มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญสูงในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบนโยบายสาธารณะและการบริหารภาครัฐ (comparative policy and governance) , การศึกษาเรื่ององค์การ (organizational studies) และการประยุกต์นโยบายกับการวิเคราะห์แผนงาน (policy and program analysis) เพื่อให้สามารถขึ้นำด้านการวิจัยและเป็นผู้นำในองค์กรภาครัฐ มหาวิทยาลัย และสถาบันภาครัฐต่างๆ

10. องค์ประกอบของหลักสูตร :

ประกอบไปด้วย 3 fields ได้แก่

1. การศึกษาเปรียบเทียบนโยบายสาธารณะและการบริหารภาครัฐ (Comparative Policy and Governance)
2. การศึกษาเรื่ององค์การ (Organizational Studies)
3. การประยุกต์นโยบายกับการวิเคราะห์แผนงาน (Applied Policy and Program Analysis)

11. เงื่อนไขของผู้สมัครเข้าศึกษา

ผู้สมัครเข้าศึกษาในหลักสูตร Phd. in Public Administration จะต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาโท โดยมีเกรดเฉลี่ย คือ A- (80-84) ในสองปีการศึกษาสุดท้ายของการศึกษา และมีศักยภาพในการทำวิจัย การสมัครเข้าศึกษาต่อ จะสมัครผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นออนไลน์

12. ขอบเขตเนื้อหาของหลักสูตร

เนื้อหาหลักสูตรครอบคลุมในเนื้อหาต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. การศึกษาเปรียบเทียบนโยบายสาธารณะและการบริหารภาครัฐ (Comparative Policy and Governance)

เน้นการศึกษาในหัวข้อต่างๆ คือ การปฏิรูปทางการเมืองและการบริหาร (political and administrative reform) แนวทางของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ภาระรับผิดชอบ (accountability)

การจัดการผลการปฏิบัติงาน (performance management) การแปรรูปกิจกรรมภาครัฐให้เป็นเอกชน (privatization) การติดตามตามด้านการเงิน (auditing and financial control) บทบาทของรัฐบาลกลาง (role of central agencies) จริยธรรมของการบริหารภาครัฐ (public sector ethics) การสร้างเครือข่ายระหว่างภาครัฐ องค์กรที่มีใช่ภาครัฐ และภาคเอกชน (partnerships among public, voluntary and private sector agencies)

2. การศึกษาเรื่ององค์การ (Organizational Studies)

เน้นการศึกษาในหัวข้อต่างๆ คือ ทฤษฎีองค์การ (organizational theory) พฤติกรรม (behavior) การออกแบบและพัฒนาองค์การ (design and development) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (human resources management) การปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ (improving service quality) แรงจูงใจ (motivation) และประสิทธิผลของงาน (effectiveness) และเน้นไปในเรื่องของการจัดการภายในองค์การ เช่น การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาในองค์การ การเพิ่มประสิทธิผลของการตัดสินใจในองค์การ

3. การประยุกต์นโยบายกับการวิเคราะห์แผนงาน (Applied Policy and Program Analysis)

เน้นการศึกษาในหัวข้อต่างๆ คือ การวิเคราะห์นโยบายทางเศรษฐกิจ (economic policy analysis) การออกแบบสถาบัน (institutional design) การประเมินผลแผนงาน (program evaluation) การจัดการผลการปฏิบัติงาน (performance measurement) โดยเน้นการศึกษาในเชิงสหวิทยาการ

13. ลักษณะการเรียนการสอน

การเรียนการสอนจะเน้น Discussion โดยในปีแรกเรียนนักศึกษาจะต้องเรียนแบบเต็มเวลาที่มหาวิทยาลัยครอบคลุม 10.5 หน่วยกิต ในหัวข้อวิชาต่างๆ ตามที่นักศึกษาที่เลือกเรียนในแต่ละ field

- 1) Comparative Policy and Governance
  - ADMN 604 (1.5 units) Theories of Public Management
  - ADMN 605 (1.5 units) Comparative Policy and Governance
- 2) Organizational Studies
  - วิชา ADMN 607 (1.5 units) Organizational Behaviour and Analysis
  - วิชา ADMN 645 (1.5 units) Organizational Theory and Change
- 3) Applied Policy and Program Analysis

- วิชา ADMN 620 (1.5 units) Policy and Institutional Design and Analysis
- วิชา ADMN 621 (1.5 units) Policy and Program Evaluation and Performance

และรวมทั้งวิชาเลือกอีก 1.5 units

และเรียนเรื่องระเบียบวิธีการวิจัย ในหัวข้อวิชา ADMN 602 (1.5 units) Research Methods in Public Administration และ quantitative or qualitative methods course with the approval of the Graduate Advisor (1.5 units)

ปีที่สองเรียน ADMN 693 (3.0 units) Candidacy Examination และเตรียมสอบ ใน field ที่เลือกศึกษา Core Course ที่เลือก

ปีที่สามถึงปีที่ห้า ลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์ในวิชา ADMN 699 (30 units) Dissertation และจะมีการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ในปีห้าของหลักสูตร

14. รายวิชาที่สำคัญที่มีการเรียนการสอน

15. ประโยชน์ที่ได้รับการจากการศึกษาดูงาน

1. ได้นำเอาปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการผลิตชุมชนบัณฑิตของ University of Victoria ที่ต้องการสร้างผู้นำในองค์กรภาครัฐ และสถาบันภาครัฐต่างๆ มาผนวกเข้าเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของการผลิตชุมชนบัณฑิตของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. ได้นำจุดเด่นของการเรียนการสอนในหลักสูตรของ Phd. in Public Administration มายกร่างหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เช่น การเน้นเรื่อง Public Management การศึกษาในลักษณะที่เป็น Comparative Study และการออกแบบนโยบายสาธารณะ (Public Policy Design)
3. ได้นำเอาวิธีการเรียนการสอนที่เน้นการ Discussion มาใช้ในการเรียนการสอน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยทุกวิชาจะเน้นให้มีการอภิปรายและการเรียนรู้ร่วมกัน